

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР. КРЕДИТНЕ БЮРО ЯК НОВА ІНСТИТУЦІЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В.М. Гриньова, д-р екон. наук, проф.,

О.М. Колодізєв, канд. екон. наук, доц.,

Харківський національний економічний університет

Результати аналізу діяльності вітчизняної банківської системи, проведеного Асоціацією українських банків, свідчать про конкретні практичні заходи на шляху наближення України до Європейського Союзу з урахуванням реалізації своїх національних інтересів. Умовами європейської орієнтації країни є необхідність забезпечення привабливого інвестиційного клімату і формування достатньої ресурсної бази, що передбачено першим етапом реалізації євроінтеграції.

Результати економічних прогнозів свідчать про те, що в найближчі два роки збережуться, а то й прискоряться темпи зростання обсягів кредитування, зменшаться кредитні процентні ставки, ризики економічної діяльності, чому, крім інших факторів, сприятиме підвищення довіри людей до влади та послаблення адміністративного тиску на бізнес і банки.

Особлива увага в умовах переходу до інноваційно-інвестиційного розвитку банківської системи приділяється створенню і впровадженню якісних систем оцінки кредитних ризиків, пов'язаних зі співпрацею з контрагентами. Зважаючи на високі ризики вкладень у реальний сектор економіки, низькі темпи структурних перетворень, загальну недостатню інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств, недостатню ефективність окремих норм регулювання, на перше місце виходить проблема вибору та формування кредитних важелів стимулювання подальшого економічного розвитку.

Реалізація таких заходів в цілому залежить від готовності самої банківської системи до прийняття інвестиційного процесу, а на рівні відносин з реальним сектором економіки – від здатності банківських установ задовольнити його поточні потреби необхідними коштами для формування достатнього обсягу обігового капіталу.

В умовах сьогодення надзвичайно динамічно змінюються види банківських послуг, трансформуються форми бізнесу і способи комунікацій, розширюються ринки збуту. Такий стан розвитку економіки вимагає необхідності появи як нових сегментів ринку банківських послуг, так і специфічних фінансових механізмів їх реалізації. Світова практика свідчить про існування таких ефективних фінансових механізмів, елементами яких виступають досить нові інституції – кредитні бюро.

Акумуляція інформації про фінансове становище організацій та громадян (особливо про виконання ними своїх зобов'язань) дозволяє банкам спростити систему перевірки, а іншій стороні – процедуру отримання кредиту. Все це сприяє принциповому зниженню ризиків та адекватному зниженню відсоткових ставок. Функціонування такої сфери відносин взагалі сприяє підвищенню кредитної активності в країні, насамперед, за рахунок формування певних стимулів як для кредитора, так і для позичальника; передбачає суттєве здешевлення кредитних ресурсів на фоні існування широкомасштабних

проектів щодо забезпечення інноваційно-інвестиційних потреб реального сектора господарювання довгостроковими ресурсами в достатніх обсягах.

В Україні вже закладено підґрунтя формування таких відносин – створено Перше всеукраїнське бюро кредитних історій, яке є надзвичайно важливим інструментом спрощення, прискорення і здешевлення доступу до кредитних ресурсів, а також зменшення ризиків. Але створення і функціонування такої структури потребує вирішення багатьох проблем, а саме: прийняття відповідних правил гри в умовах наближення України до Європейського Союзу; підвищення рівня капіталізації банків та формування адекватної ресурсної бази; оптимізація структури банківської системи; удосконалення вітчизняного банківського законодавства. Ефективне вирішення цих проблем дасть змогу забезпечити підвищення фінансової стабільності і стійкості банківської системи України як запоруки подальшого економічного зростання країни на шляху інтеграції у Європейське співтовариство.

Гриньова, В.М. Банківська система України на шляху інтеграції у європейський простір. Кредитне бюро як нова інституція: проблеми та перспективи [Текст] / В.М. Гриньова, О.М. Колодізев // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-11 листопада 2005 р., м. Суми).- Суми: УАБС НБУ, 2005. - Вип. 14. - С. 11-13.